

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน พืชเศรษฐกิจตามกลุ่มเขตดิน

“โครงการที่ส่วนเศรษฐกิจที่ดินได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ในปีงบประมาณ 2548 คือ "การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนพืชเศรษฐกิจตามกลุ่มเขตดิน" ซึ่งได้ศึกษาพืชเศรษฐกิจ 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ”

5

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคือ เพื่อทราบการใช้จ่ายการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตในแต่ละกลุ่มเขตดิน การศึกษาดำเนินการโดยรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิลำดับแรก โดยการสัมภาษณ์ข้อมูลตามรายการในแบบสอบถามจากสมาชิกครัวเรือนเกษตรกร ประชากรเป้าหมาย คือ ครัวเรือนที่เพาะปลูกพืชแต่ละชนิดในแต่ละกลุ่มเขตดินระหว่างปี การผลิต 2547/48

การกำหนดพื้นที่สำรวจข้อมูลดำเนินการโดยคัดเลือกจังหวัดเป้าหมายซึ่งพิจารณาจากจังหวัดที่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่ในแต่ละภาค และพยายามให้มีตัวแทนครบทั้ง 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เมื่อคัดเลือกจังหวัดได้แล้วนำข้อมูลเชิงพื้นที่ของแต่ละจังหวัดมาทำการคัดเลือก พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลของแต่ละกลุ่มเขตดิน เมื่อได้ตำบลเป้าหมายแล้วจึงจัดเตรียมแผนที่ซึ่งแสดงขอบเขตกลุ่มเขตดิน ขอบเขตชลประทาน ขอบเขตตำบลและเส้นทางคมนาคมในมาตราส่วน 1:50,000 เพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงานภาคสนาม การสุ่มตัวอย่างครัวเรือนจากแต่ละตำบลใช้วิธี Accidental Sampling จำนวนกลุ่มเขตดินและจำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่ได้จากการศึกษาพืชแต่ละชนิดมีดังนี้

ข้าวนาปี ในเขตชลประทาน	จำนวน	25	กลุ่มชุดดิน	13	จังหวัด	347	ตัวอย่าง
ข้าวนาปี นอกเขตชลประทาน	จำนวน	38	กลุ่มชุดดิน	13	จังหวัด	678	ตัวอย่าง
ข้าวนาปรัง	จำนวน	24	กลุ่มชุดดิน	11	จังหวัด	559	ตัวอย่าง
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	จำนวน	17	กลุ่มชุดดิน	9	จังหวัด	763	ตัวอย่าง
มันสำปะหลัง	จำนวน	24	กลุ่มชุดดิน	17	จังหวัด	625	ตัวอย่าง
อ้อยโรงงาน	จำนวน	21	กลุ่มชุดดิน	12	จังหวัด	894	ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ปัจจัยการผลิต การใช้แรงงาน ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตนั้น เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนต่อพื้นที่ ไร่ โดยใช้หลักวิธีทางเศรษฐศาสตร์ ในส่วนของต้นทุนประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด และในส่วนของผลตอบแทนประกอบด้วย ผลตอบแทนเหนือต้นทุนเงินสด ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรทั้งหมดและผลตอบแทนเหนือต้นทุนทั้งหมด

ข้อมูลโดย...ปรารภนา ปัทมสุนทร

